

Η συσκευή συνεχούς θετικής πίεσης (CPAP) δε λειτουργεί αποτρεπτικά ενάντια στα καρδιαγγειακά συμβάντα σε ασθενείς με μέτρια έως σοβαρή αποφρακτική άπνοια ύπνου (O.S.A) και αποδεδειγμένη καρδιαγγειακή νόσο, όπως έδειξε η βασισμένη στον πληθυσμό μελέτη SAVE. Παρουσιάστηκε ως "Hot Line" χτες και τα ευρήματα δημοσιεύτηκαν στο περιοδικό "*New England Journal of Medicine*".

Τα αποτελέσματα δεν ήταν αναμενόμενα. «Δεδομένου του επιπέδου κινδύνου για καρδιαγγειακή νόσο που αποδίδεται στην αποφρακτική άπνοια ύπνου σε προηγούμενες μελέτες εκπλαγήκαμε που δε βρέθηκαν οφέλη από τη συσκευή CPAP», δήλωσε ο παρουσιαστής Doug McEvoy, του Ινστιτούτου Ύπνου της Αδελαΐδας στην Αυστραλία.

Η αποφρακτική άπνοια ύπνου επηρεάζει περίπου 40-60% των ασθενών με καρδιαγγειακή νόσο και συνδέεται με αυξημένο κίνδυνο καρδιαγγειακών συμβάντων. Προκαλεί επεισόδια υποξαιμίας, συμπαθητικομιμητική νευρική δραστηριότητα και αυξημένη αρτηριακή πίεση, επηρεάζει το οξειδωτικό στρες, φλεγμονές και υπερπήξη του αίματος. Επιπλέον, οι μεγάλες αρνητικές διακυμάνσεις ενδοθωρακικής πίεσης ασκούν μηχανικές πιέσεις στην καρδιά και τα μεγάλα αγγεία.

Η συσκευή CPAP έχει καθιερωθεί ως η πρότυπη θεραπεία για την αποφρακτική άπνοια ύπνου. Παρεμβατικές μελέτες έχουν δείξει ότι η χρήση συσκευής CPAP συνδέεται με χαμηλότερα ποσοστά καρδιαγγειακών επιπλοκών και θανάτου, ιδιαίτερα σε ασθενείς που ακολουθούν πιστά τη θεραπεία.

Ωστόσο δεν υπάρχουν δεδομένα από τυχαίοποιημένη δοκιμή που να δείχνουν οποιοδήποτε όφελος της θεραπείας αποφρακτικής άπνοιας ύπνου για την πρόληψη καρδιαγγειακών νοσημάτων. Η μελέτη καρδιαγγειακών καταληκτικών σημείων αποφρακτικής άπνοιας ύπνου (SAVE) σχεδιάστηκε ως εκ τούτου για να διερευνήσει κατά πόσο η θεραπεία με συσκευή CPAP όντως μειώνει τη συχνότητα μελλοντικών καρδιαγγειακών επεισοδίων σε άτομα με αποφρακτική άπνοια ύπνου.

Από τον Δεκέμβριο 2008 έως τον Νοέμβριο 2013, 2717 ενήλικες μεταξύ 45 και 75 ετών, με μέτρια έως σοβαρή αποφρακτική άπνοια ύπνου και επιβεβαιωμένη στεφανιαία ή αγγειακή εγκεφαλική νόσο τυχαίοποιήθηκαν για να ακολουθήσουν θεραπεία με συσκευή CPAP μαζί με τη συνήθη φροντίδα (n = 1359) ή μόνο τη συνήθη φροντίδα (n = 1358).

Οι ασθενείς, οι οποίοι είχαν επιλεγεί από 89 κλινικά κέντρα σε επτά χώρες, είχαν χρησιμοποιήσει επί μια βδομάδα τη συσκευή sham CPAP πριν την τυχαιοποίηση. Έπρεπε να τη χρησιμοποιήσουν αποτελεσματικά για τουλάχιστον τρεις ώρες τη νύχτα. Οι ερευνητές εξαίρεσαν τα άτομα με σοβαρή υπνηλία, πολύ σοβαρή στέρηση οξυγόνου, προχωρημένη καρδιακή ανεπάρκεια και προηγούμενη χρήση συσκευής CPAP. Το πρωτεύον καταληκτικό σημείο ήταν ένας συνδυασμός καρδιαγγειακού θανάτου, εμφράγματος μυοκαρδίου, αγγειακού εγκεφαλικού επεισοδίου, νοσηλείας για παροδικό ισχαιμικό αγγειακό εγκεφαλικό επεισόδιο, ασταθούς στηθάγχης ή καρδιακής ανεπάρκειας.

Τα αποτελέσματα έδειξαν μετά από μια μέση παρακολούθηση 3,7 χρόνων ότι το πρωτεύον καταληκτικό σημείο συνέβη σε 229 (17,0%) άτομα της ομάδας CPAP και σε 207 (15,4%) άτομα της ομάδας με τη συνήθη φροντίδα.

Ωστόσο τα αποτελέσματα δεν ήταν εντελώς απογοητευτικά. Η μελέτη έδειξε επίσης ότι η συσκευή CPAP βελτίωσε σημαντικά την ευημερία των ασθενών. Μείωσε το ροχαλητό και την υπνηλία ($P < 0,001$ έναντι των ελέγχων) και βελτίωσε την ποιότητα ζωής και τη διάθεση. Υπήρξε μια μείωση της τάξεως του 20-30% στα επεισόδια κατάθλιψης μεταξύ των ασθενών και χάθηκαν λιγότερες ημέρες λόγω της κακής υγείας.

«Είναι μεγάλη πρόκληση να χρησιμοποιούν οι άνθρωποι αυτή τη θεραπεία όλη τη νύχτα», είπε ο McEvoy. «Υπάρχουν μερικές αποδείξεις ότι μπορεί να είναι σημαντική η χρήση της. Υπάρχουν ορισμένες μελέτες που δείχνουν ότι οι άνθρωποι που χρησιμοποιούν τη συσκευή μόνο το πρώτο μισό της νύχτας μπορεί να μην επωφεληθούν, δεδομένου μάλιστα ότι στο δεύτερο μισό της νύχτας κατά τη διάρκεια του ύπνου REM εμφανίζεται πιο σοβαρή αποφρακτική άπνοια ύπνου.